

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Od środy 28 maja do wtorku 3 czerwca

Teatr Odeon

Od środy 28 maja do wtorku 3 czerwca

SENSACJA NAD SENSACJAMI!

Cała Częstochowa powinna zobaczyć wielki 2-u serjowy największy film świata!
Temat rozpraw Ligi Narodów

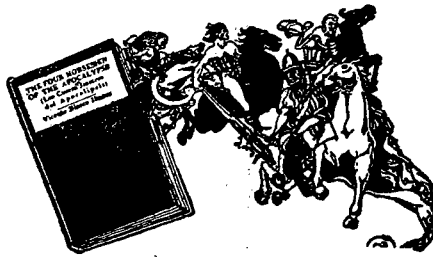
4 Jeźdźców Apokalipsy

Mór — Wojna — Głód — Śmierć

Dzieje ludzkości
Świat przed wojną
Wojna wszechświatowa
Świat po wojnie.

Rzecz dzieje się w Meksyku, w Paryżu, w Berlinie, we Francji, w Belgji i na polach bitew wojny światowej.

Miliony dolarów wydanych na zrealizowanie tego filmu, pozwoliły na zastosowanie najnowszej, niewidzianej dotąd w Polsce techniki kinematograficznej.

W głównych rolach:

Najgłośniejsza gwiazda ekranów Ameryki

ALICE TERRY

oraz ulubieniec Publiczności

Rudolf Valentino

Żaden film nie zdobył większego sukcesu i zainteresowania w całym świecie!

Wyświetlaną będzie całość

SERJA 1-a: 4 Jeźdźców Apokalipsy

SERJA 2-a: CUD NAD MARNA

Dramat. Prolog i 6 aktów.

Razem 2 serje i 13 aktów w jednym programie.

Dramat: 6 aktów.

UWAGA: Pomimo niesłychanie wysokiej dzierżawy obrazu, aby wszystkim dać możliwość obejrzenia tego wyjątkowego i epokowego filmu Ceny miejsc pozostają bez zmiany.

Bilety bezpłatne ważne tylko na 1-szy seans.

Początek obrazu o godzinie 5-ej i pół, 7-ej i pół i 9-ej i pół wieczorem. — W czwartek i niedzielę początek o 3 i pół po poł.

PODZIĘKOWANIE

Wszystkim tym, którzy łaskawie przyjęli udział w oddaniu ostatniej posługi drogim nam zwłokom

s. p.

Augusta Roesslera

w szczególności ks. Pastorowi Wojakowi za serdeczne słowa pociechy, p. D-rowsi Wasilewskiemu i p. Szubińskiemu za troskliwą opiekę, oraz chórowi składają serdeczne „Bóg zapłać“

Syn, synowa, siostra, siostrzeniec i rodzina.

Ze zlotu Sokolstwa w Radomsku.

Poświęcenie sztandaru III Gniazda. udział 12 gniazd Okręgu Częstochowskiego i delegacji Okręgu Piotrkowskiego w zlocie uczestniżyło z górą 300 druhów i druhen.

Zgodnie z zapowiedzią w niedzielę dnia 25 maja odbył się w Radomsku zlot Sokolstwa Okręgu Częstochowskiego.

Okazji do tak licznego zlotu nastąpił fakt poświęcenia Sztandaru III gniazda Radomskiego oraz wykazanie sprawności ćwiczących druhów, przygotowywujących się na ogólnonarodowy Zlot Sokolstwa Polskiego w Wilnie.

Radomsko pierwszy raz święciło taką uroczystość, która wypadła nadzwyczaj wspaniale.

Już od wczesnego rana, pomimo niepewnej pogody, zaroilo się w całym Radomsku od druhów i druhen sokolich.

O godzinie 9 z terenu szkoły im. Fabjaniego wyruszyły zastępy poszczegól-

nych gniazd ze sztandarami na nabożeństwo, podczas którego ksiądz prefekt Szk. Fabjaniego dokonał poświęcenia Sztandaru Gniazda Radomskiego.

Oddając go jako godno i widomy znak, uswięcony tradycją każdej korporacji, w ręce chorążego i rodziców chrzestnych, do licznie zebranych delegacji, uczącej się młodzieży i wsaystkich obecnych, wypełniających po brzegi świątynię Pańska, w pięknej i wzniosłej przemowie wykazał znaczenie i doniosłość sokolstwa polskiego w budowie naszej państwowości, jako niespożytej siły ducha narodowego, które stojąc niezachwianie przy wierze ojców, pragnie poświęcić siły i życie w obronie ojczyzny przed naporem wewne-

trnych i zewnętrznych wrogów.

Po nabożeństwie odbył się na Rynku miejscowym przegląd zlotu. Przed ustawionymi szeregami sokolstwa wobec delegata Garnizonu Częstoch. podpułkownika Penczańskiego, władz państwowych z p. Starostą, władz komunalnych z p. wice prezydentem, oficerów, instruktorów: kapitaną Potrykowskiemu i porucznika Habiñiaka, oraz przedstawicieli miejscowego społeczeństwa, prezes okręgu B. Ryłski odebrał raport od naczelnika okręgu K. Chądzińskiego, meldującego zlot w liczbie 312 osób w tem 115 z karabinami wojskowymi.

Po przeglądzie i defiladzie, w której wzięła udział i młodzież szkolna, odbył się pochód na plac zbiórki, gdzie odbyła się uroczystość wbijania gwóźdźi, ofiarowanych do sztandaru Gniazda radomskiego.

Następnie rozpoczęła się akademja, którą otworzył prezes gniazda druha Poradowski, składając serdeczne podziękowanie kolegom i wszystkim obecnym za tak liczny udział w uroczystości, oddał przewodniczenie akademji w ręce prezesa Okręgu druha Ryłskiego. Do stołu przydzielonego zasiadli: pp. Starosta Harmata podpułkownik Penczański, wice prezydent Sarankiewicz, delegat magistratu m. Częstochowy ławnik Nieprzecki i wszyscy obecni prezesi Gniazd. Po odczytaniu depesz i listów gratulacyjnych pierwszy zabrał głos prezes Okręgu, podkreślając w swem mocnym i przekonującym przemówieniu, że rozwój sokolstwa i gniazd poszczególnych zależy jest od współdziałania w nim społeczeństwa. Ze zrozumieniem to istnieje na terenie radomskim, najlepszym tego dowodem dzisiejsza uroczystość, gdzie i tak krótkim stosunkowo czasie III Gniazdo zdobyło się na własny piękny sztandar i liczny zastęp druhów. Ofiarując gwóźdź od zarządu Okręgu, życzył niesłabnącego nigdy zapалу dla sprawy sokolstwa, którego najważniejszym zadaniem jest wyszkolenie wojskowe młodzieży polskiej. Kolejno przemawiali: pan Starosta Harmata, który oświadczył, że Rząd Polski zawsze chętnie pomaga tym poczynaniom, które mają dobro państwa na celu. „Sokół“, jako korporacja bezpartyjna ma wdzięczne pole do zbratania mło-

Znać ze swej dobroci

TYTONIE: HALKA
PRIMA
EXTRA
ALI

MACHORKI: № 8 Plutos
BARTEK

PAPIEROSY: ROMA
SUKCES i inn.

wysyłamy z Warszawy i z Poznania

„PLUTOS”
POZNAŃ

Skład fabryczny warszawski

Senatorska 17.

telefony: 35-34, 404-31.

Zawsze na składzie

dzieży polskiej, a szczytne zadanie wyszkolenia wojskowego znajdzie poparcie Rządu i całego społeczeństwa.

Podpułkownik Penczański w swem przemówieniu podkreślił doniosłe znaczenie wyszkolenia wojskowego młodzieży dla bezpieczeństwa kraju. Takie będziemy mieli wojsko, jakie mamy społeczeństwo, a naród polski musi pamiętać, że wojna przyszłości to walka o istnienie całego społeczeństwa.

Imieniem miasta Radomska przemawiał wice prezydent p. Sarankiewicz. Ofiarując gwóźdź do sztandaru, życzył, aby młodzież Sokola kroczyła zawsze śladami przodków, którzy poświęcając życie Ojczyźnie śladami swych grobów wyznaczali granice państwa polskiego.

W dalszym ciągu przemawiali: Delegatka Nar. Org. Kobiet, del. urzędników Magistratu, Tow. „Lutnia“, Tow. Cyklistów, oraz poszczególni delegaci cechów m. Radomska. Z delegacji zamiejscowych

przemawiał prezes Sokółka Okr. Piotrkowskiego, prezesi Gniazd Okręgu Częstochowskiego oraz prezes Tow. Cyklistów m. Częstochowy, ofiarując gwóźdźce pamiątkowe, liczba których wzrosła do 24 w tem 3 gwóźdźce od rodzin inteligencji miejscowej. W serdecznym i podniosłym nastroju, jaki panował podczas akademii, wysłano od Złotu depeszę do pana Prezydenta Rzeczypospolitej.

Po ukończeniu akademii udano się na dworzec celem powitania przejeżdżającego na inspekcję do Częstochowy do wódce korpusu, gen. Majewskiego.

Pomimo krótkiego postoju generał wysiadł z wagonu i odebrał raport od podpułkownika Penczańskiego i komendy Sokolskiej, powitał szeregi dziarskich drużyn sokolskich, dziękując za wyrażoną mu owację.

Po zaśluzonym, choć krótkim wypoczynku i posiłku obiadowym rozpoczęły się ćwiczenia. Aby nauczyć się ćwiczyć ciężkim, wojskowym karabinem blisko go dzinę, trzęba poświęcić wiele czasu, zamiatowania, pracy i cierpliwości. Okazało się, że nasi druhowie wszystkim tym wymaganiom godnie potrafili odpowiedzieć. Ćwiczeniem 60 druhów z karabinami przyglądali się Radomszczanie i podziwiali ich sprawność i wytrwałość iście wojskową. Oklaski i uznanie jakimś nagrodzono ćwiczących były zaśluzoną nagrodą dla wytrwałych druhów i ich niezmordowanego instruktora kapitana Potrykowskiego.

Wielce sympatyczny i miły obraz przedstawiali ćwiczenia naszych druhów w efektywnych kostiumach sportowych. Pod kierunkiem druha Lewandowskiego wykonywały sokołki w takt muzyki piękne i elastyczne figury z iście kobiecym wdziękiem. Zręczne lecz trudne i ryzykowne ćwiczenia gimnastyczne druhów zakończyły program popisów sokołoch w Radomsku.

Wieczorem na cześć gości urządzono zabawę w sali ratusza, gdzie bawiono się ochoczo do rana.

Znojny o zmiennej pogodzie dzień złotu Sokółstwa Okręgu Częstochowskiego w Radomsku pozostawi w sercach uczestników niezatarte i miłe wspomnienie.

Na marginesie sprawozdania dodać

ś. † p.

Stanisław Iwański

uczeń 7 klasy II Gimn. Państw.

Opatrzony św. Sakramentami po długich i ciężkich cierpieniach zmarł
dn. 25 Maja 1924 r. na letnisku w Chrzastowie przeżywszy lat 15.

Pogrzeb odbył się w Chrzastowie dnia 26 maja

O czem zawiadamiają krewnych, przyjaciół, kolegów
i znajomych stroskani

Rodzice, siostry i brat.

należy, że Częstochowa jakby wyszła w dniu tym na spotkanie Radomska. — Do „Sokoła” Okręgu Częstochowskiego należą patrioci ze wszystkich warstw społecznych w bardzo okazałej liczbie i bez partyjni. To też Radomsk gościł w niedzielę przedstawicieli wojskowości, miasta, prasy, kupców, rzemieślników i sportu. Tow. Cyklistów urządziło nawet specjalną wycieczkę i pomimo niefortunnej pogody, nasi dzielni kolarze nie zawrócili z drogi.

Fakt ten zaznaczamy dlatego, że Radomsk widocznie tego się nie spodziewał.

Jeśli musimy wyrazić się z całym uznaniem dla Starostwa, Magistratu oraz ogorliwych zabiegach gościnności prezesa i wice prezesa Gniazda radomskiego pp. Poradowskiego i Siemińskiego, sędzię Krajewskiego, prezydentowej Szwedowskiej, pana Dębskiego oraz trzech osób z inteligencji, przytko nam, że nie mieliśmy sposobności zapoznać się bliżej z szerszymi sferami miejscowej inteligencji i przedstawicielami sfer rzemieślniczych i robotniczych.

W przekonaniu, że przy najbliższej okazji unikniemy tego zawodu, jaki zaszedł nie z winy organizatorów, ślemy przedstawicielom m. Radomska życzenia owocnej pracy społecznej, ujawnionej przez osoby, które mieliśmy zaszczyt poznać. W.

dzienniku r. b. Poza tem postanowiono że już w najbliższym czasie, ewentualnie niezwłocznie, ma się odbyć konferencja rzeczoznawców w celu ustalenia taryf komunikacji bezpośredniej oraz w celu redukcji kosztów transportowych, niezależnie od taryfy adriatyckiej, na liniach kolejowych obu krajów dla towarów przewożonych tranzytem i dla transportów wewnętrzno-krajowych. Dalej uznane zostało, że wielki pożytek przyniosłoby zapewnienie pewnej trwałości systemu taryfy celnej adriatyckiej oraz dokładne zbadanie sposobów zastosowania tego systemu w porcie Fiume. Oba rzady zobowiązały się też do całkowitego, i to w czasie najbliższym, wykonania postanowień konwencji rzymskiej z r. 1922, dotyczących spraw administracyjnych i finansowych prywatnych towarzystw ubezpieczeń. Wreszcie osiągnięte zostało porozumienie co do procedury, mającej na celu uzgodnienie stanowisk obu rządów w sprawie majątku ciał kolektywnych.

Dr. Benesz w rozmowie z przedstawicielem „Giornale d'Italia” oświadczył, że rzady włoski i czeskosłowacki są całkowicie jednomyślne we wszystkich zagadnieniach mających podstawowe znaczenie, a w szczególności co do utrzymania w mocy postanowień traktatów pokojowych, co do konsolidacji stosunków w Europie Środkowej i co do wspólnego zbadania przez przedstawicieli Włoch i Czechosłowacji w duchu szczerzej przyjaźni wszystkich problemów, interesujących oba kraje.

Presjony o uregulowanie zaległej praeumeraty.

TELEGRAMY

Zagranicza polityka Francji bez zmiany.

Bruksela. W wywiadzie z przedstawicielem „Etoile Belge”, Poincare wyraził przekonanie, że zagraniczna polityka Francji prowadzona będzie przez przyszły rząd po dotychczasowej linii.

Fainleve następcą Mille randa?

Londyn. „Daily Telegraph” dowiadyuje się, że angielskie koła polityczne są w posiadaniu informacji, świadczących, iż zmiana rządu we Francji pociągnie za sobą poważne przesilenie wewnętrzne. Herriot pod znanym warunkiem nie zgodzi się na mieszanie się prezydenta Milleranda do finansowej polityki rządu. Następcstwem tego jest nieuchronne prze-

silenie na stanowisku prezydenta rzeczypospolitej.

Po rozmowie między Domerguem a Herriotem, wyłoniła się możliwość kandydatury Fainlewego na stanowisko prezydenta republiki.

Bomby pod arsenałem

Berlin. Policja potsdamska schwyłała kilku komunistów na gorącym uczynku zakładania bomby dynamitowej pod arsenał, celem zakłócenia jutrzejszego jubileuszu pułku gwardyjskiego.

Katastrofa w kopalni.

Londyn. W kopalni Horbury zdarzył się nieszczęśliwy wypadek wskutek eksplozji gazów. Trzech górników straciło życie, siedmiu jest ciężko rannych.

Bez Polski państwa bałtyckie nie egzystują

Gdańsk. „Baltische Presse”, omawiając konferencję kowieńską, zwraca uwagę na oświadczenie estońskiego wiceministra spraw zagranicznych, iż celem konferencji nie było zawarcie — Związku Państw Bałtyckich. Zdaniem dziennika, ani w Rewiu, ani w Rydze, niema najmniejszej wątpliwości co do tego, że bez Polski polityka państw, które uczestniczyły w konferencji kowieńskiej, jest do pomyslenia tylko w zależności od Moskwy lub Berlina. Litwa, oświadczając, iż jest w stanie wojny z Polską i wysuwając pretensje do Wilna, nie może liczyć na poparcie Łotwy i Estonji.

Ujęcie bandy litewskiej.

Stanie ona przed sądem doraźnym.

Warszawa. Policja święciańska pochwyliła uczestników bandy litewskiej, która napadła na folwark Poniatowskiego i zamordowała jego żonę. Byli to szalusi litewscy, którzy staną przed sądem doraźnym. Z powiatu święciańskiego donoszą, że w pobliżu wsi Michałów, doszło do wymiany strzałów między bandą szauliśw. Szaulisi, przyjęci ogniem, cofnęli się w lasy.

O zabezpieczeniu od bezrobocia pracowników umysłowych

Warszawa. P. Prezes Rady Ministrów przyjął wczoraj delegację Zrzeszenia Polskich Zawodowych, która przedstawiła p. Prezesa R. M. potrzebę zabezpieczenia od bezrobocia również pracowników umysłowych w przemyśle. P. Prezes R. M. przyrzekł zyczliwie sprawę tę rozpatrzyć.

Afera przemysłowa na pograniczu śląskim

Kraków. Jak donoszą pisma, skarb państwa poniósł przeszło biljon marek straty z powodu przemykania towarów uprawianego masowo w Dziedzicach, Bielsku i Oświęcimiu. Oto szajka przemysłników pod fałszywymi dokumentami przemyciała jedwab i koronki. W związku z tem bawil tu szef wydziału bezpieczeństwa w województwie krakowskim, p. Krupiński.

Aresztowano kilku spekulantów, a na majątki ich nalożono sekwestr. Podejrzany jest również jeden z urzędników pocztowych z Krakowa, który przetrzymał w urzędzie telegraficznym depeszę policyjną z Bielska przez 40 godzin, ażeby umożliwić oszustom ukrycie towaru w Krakowie. Dalsze dochodzenia w toku.

ARKUSZE TABELI

do buchalterji amerykańskiej

wyszły z druku i nabywać można.

w Kantorze Adm. Gońca Sklep H Aleja 26
i w drukarni III Aleja 52.

Sojusz litewsko-łotewsko-estoński!

Niepokojące wieści o fatalnym dla Polski zwrocie w polityce państw bałtyckich

Kowno. Dnia 22 maja o godz. 11, podpisany został protokół zamknięcia konferencji kowieńskiej przez litewskiego premiera Galwanaukasa, łotewskiego ministra spraw zagranicznych Sehje i przedstawiciela Estonji.

Protokół w streszczeniu brzmi: Wszy sikię trzy państwa bałtyckie podkreślają, że polityka ich opiera się na zasadzie utrzymania pokoju. Członkowie konferencji postanowili zalecić swoim rządóm działania wspólne w sprawie prowadzenia polityki zagranicznej wszystkich 3-ch państw bałtyckich, dalej skoordynowania akcji tych państw na terenie Ligi Narodów i w innych instytucjach międzynarodowych w sprawach, mających dla trzech państw bałtyckich wspólne znaczenie.

W razie potrzeby, państwa bałtyckie okazać winny sobie wzajemną pomoc w działaniach przedsięwziętych zagranicą.

W sprawach ekonomicznych ujawniła się tendencja do prowadzenia wspólnej polityki gospodarczej. Konferencja doradza rządóm państw bałtyckich, aby dążyły do ułatwienia stosunków gospodarczych drogą zawarcia układów handlowych na podstawie szerszej aniżeli przewiduje klauzula największego uprzywilejowania.

Ryga. Łotewski minister spraw zagranicznych Sehje na przyjęciu dziennikarzy oświadczył, że omawiane na konferencji kowieńskiej kwestje polityczne litewsko-łotewsko-estońskie, nie ujawniły żadnych większych rozbieżności poglądów.—Delegacja litewska unikała poruszenia kwestji wileńskiej, aby w ten sposób nie utrudniać sytuacji pozostałym uczestnikom konferencji. Przystąpienie Litwy do estońsko-łotewskiego układu gospodarczego oraz unji celnej, nie zostało osiągnięte i ma nastąpić stopniowo z biegiem czasu.

Więści zawarte w powyższych telegramach to zaprawdę wieści hołbowe. Każdy kto umie w Polsce politycznie myśleć odczyta je z prawdziwym przygnębieniem.

Jest bowiem rzeczą jasną, że w Kownie położono fundament pod zaczepno-oporne przymierze Litwy, Estonji i Łotwy. Ustalono tam przecież „działania wspólne w sprawie prowadzenia polityki zagranicznej” i „skoordynowania akcji na terenie Ligi Narodów”.

Litwa, a za jej plecyma Berlin i Moskwa, doprowadziła więc do skutku związek bałtycki, który napewno nie pójdzie po linii zgodnej z polityką polską.

Narady Benesz-Mussolini
Agencja Stefaniego komunikuje: —

W wyniku narad pomiędzy Beneszem i Mussolinim ustalono, że wizyta prez. Masaryka w Rzymie nastąpi w paź-

W sobotę, 31 maja r.b.

W sobotę 31 maja r.b.

DANCING-KAWA

o godzinie 8-jej wieczorem

W SALI HOTELU POLONJA NA RZECZ POLSKIEGO CZERWONEGO KRZYŻA.

Sanacja skarbu a reforma rolna.

Jak wiadomo, klub PSL „Piast” interwenjował w ostatnich dniach u premiera w sprawie przyspieszenia realizacji reformy rolnej. Z drugiej strony „Wyzwolenie” podjęło akcję odnośną w sensie, oczywiście, znacznie radykalniejszym. Otóż należy podkreślić, że przeprowadzenie reformy rolnej pozostaje w ścisłym związku z sanacją skarbu. Tę zaś umożliwiło w pierwszym rzędzie ściąganie podatku majątkowego. Utralwieniem i podstawą sanacji będą podatki gruntowy i dochodowy. Podatek majątkowy został wplacony w połowie przez ziemiaństwo, w połowie zaś przemysł i handel. Stanowisko posłów ludowych uniemożliwia ściąganie podatków z przedstawicieli średniej własności; podatek gruntowy, dzięki systemowi progresji, obciąża znowu wyłącznie prawie ziemię.

Taka polityka pośrednio przeciwdziała realizacji reformy rolnej. Właścianie, widząc, że podatki majątkowy i gruntowy płacone są prawie wyłącznie przez ziemię, nabierają przekonania, że w interesie państwa leży nieosłabianie żywiolu ziemiańskiego, gdyż od jego sily zależy intensywność wpływania tych podatków; wobec tego ustala się wśród właścian opinia, że przeprowadzenie reformy rolnej nie leży w interesie stronnictw włościańskich w imię oszczędzania sily podatkowej włościan.

Dlatego też byłoby pożądane, by zainteresowane w przyspieszeniu reformy rolnej czynniki zdały sobie dokładnie sprawę z trudnej sytuacji państwa i odpowiedziały zaniepokojonej opinii publicznej na pytanie jakie gwarancje nieuszczerpienia dochodów podatkowych skarbu dać mogą w związku z projektowanem zmniejszeniem jednego z głównych źródeł dochodowych państwa?

KRONIKA.

— Ile zebrano w Częstochowie na obronę Przeciwgazawie? Jak wynika z nadesłanego nam sprawozdania, w Częstochowie od dnia 1 do 30 kwietnia r. b. zebrano na rzecz Obrony Przeciwgazowej — 284,140,000 marek.

Wszystkim ofiarodawcom składa Komitet Obrony Przeciwgazowej serdeczne „Bóg zapłać”.

W ciągu miesiąca kwietnia powstały dalsze oddziały Komitetu w Buczku, Miasteczku (Pozn.), Zgierzu, Wawrzyszczach, Kowlu, Oświęcimiu, Opocznie, Klimontowie, Tlumaczu i Wilnie.

— Znaczący spadek cen ale w Wieluniu. Jak nam komunikują, w Wieluniu i okolicy nastąpił raptowny spadek cen na wszystkie produkty rolne. Potaniały zwłaszcza ziemniaki, których cena z 18 milionów spadła na 9 milionów mk. za korzec. Również znacznie potaniały konie i bydło. Tak gwałtowny spadek cen na przedwzrostku przypisywają przeżywanemu kryzysowi gospodarczemu i powszechnemu brakowi gotówki.

Potaniecie produktów rolnych winno wyrzucić wpływ i na rynek częstochowski.

— Ważne zebranie kieleckiego oddz. Tow. Tatrzańskieg. Dnia 6 czerwca b.r. o godz. 5 po poł. w lokalu Klubu Urzędniczego w Kielcach (Województwo) odbędzie się ważne zebranie kieleckiego Oddziału Towarzystwa Tatrzańskiego. W razie gdyby zebranie do skutku nie doszło, następnę, prawomocną bez względu na ilość przybyłych członków, odbędzie się tegoż dnia o godz. 6 po poł.

Nadmieniamy, że terenem działalności kieleckiego Oddziału jest całe województwo.

Wszelkich informacji udziela, przyjmuje zapisy nowych członków, wydaje legitymacje (po opłaceniu składki i ewent. wpisowego oraz nadesłaniu fotografii) Biuro Oddziału — Kielce, ul. Hypoteczna № 25, w kancelarii mecenasa Jerzego Czubickiego.

— Podatek stemplowy od akcji — 5 proc. Celem ujednostajnienia opłat stemplowych od emisji akcji na całym obszarze Szczęśliwej Polskiej, Ministerstwo Skarbu reskryptem z dnia 14 maja b. r. zezwoliło, aby rzeczone opłaty pobierane były w przyszłości w wysokości 5 procent od wartości emitowanych akcji.

Ważne dla pp. Piekarzy

Mąka pszenna gwarantowanej dobroci na w o r k i
w „POLSKIM HURCIE”
sp. z ogr. odpow.
Częstochowa, Krakowska 1 tel. 7-91
w podwórzu.

Korzystacie z okazji! Wyprzedaż welen trwa nadal!

Etaminy, batysty satyny i woale najtaniej można nabyć w firmie

„BŁAWAT”

I-sza ALEJA Nr. 14. Tel. 469.

Korzystacie z okazji! Wyprzedaż welen trwa nadal!

FIRMA H. IMICH

II-ga ALEJA NR. 16.

Poleca po cenach zniżonych FARBY, POKOSTY, CEMENT i GIPS

UWAGA: Kantor firmy przeniesiony został na pierwsze piętro z frontu.

Huta „Raków” zamknięta!

1,500 robotników bez pracy — bez chleba!

W ub. poniedziałek huta „Raków” została unieruchomiona całkowicie. Pracę utraciło 1,500 robotników! 1500 rodzin wyrzucono na bruk, pozbawiono kawałka chleba. Znaczy to, że najmniej 6000 ludzi już dzisiaj nie ma co do ust włożyć. — Duży zastęp z pośród wydalonych robotników pracował w hucie od 25 lat.

Jak się dowiadujemy, cały personel biurowy huty również otrzymał wypowiedzenie i od d. 1 sierpnia r. b. utraci po sady. Wygląda to na całkowitą likwidację

huty „Raków”, czy też jakiegoś zasadnicze jej przekształcenie. Właściciele huty, Tow. Zakładów Modrzejewskich nie udzielają w tym względzie żadnych konkretnych wyjaśnień. Dają oni do swych ukrytych zamierzeń i celów z całą bezwzględnością.

Z naciskiem podkreślamy, że natychmiastowa interwencja rządu jest tu konieczna. Sytuacja wymaga wyjaśnienia zaś robotnicy muszą być jaknajśpieszej otoczeni opieką i doznać winni pomocy!

Sprawa egzaminów dojrzałości

Wobec odbywających się egzaminów dojrzałości w szkołach średnich, pojawiły się w prasie wiadomości, krytykujące z jednej strony samą potrzebę matury wobec ściśle już poprzednio klasyfikacji uczniów, z drugiej strony system egzaminów maturalnych. Wedle informacji ministerstwa wyznań religijnych i oświaty publicznej, sprawa egzaminów dojrzałości jest tam oddawna rozpatrywana, ale wobec ważności tego zagadnienia i ogromu związanych z nim prac, kwestja ta jeszcze w tym roku definitywnie rozstrzygnięta nie zostanie.

Obecnie w 3 dawnych zaborach panują w systemie szkolnictwa 3 odmienne matury. W Małopolsce dawny system austriacki, w Wielkopolsce mało zmieniony dawny system pruski, a w b. Kongresowej system wprowadzony w czasie okupacji niemieckiej, wzorowany na pruskich metodach.

Wydział programowy departamentu szkolnictwa średniego ministerstwa wyznań religijnych i oświaty publicznej wypracował projekt jednolitego programu i projekt ten odesłany został do poszczególnych kuratorów celem wydania opinii.

Kuratorja porozumiały się przed wydaniem opinii ze stowarzyszeniami nauczycielskimi, w ten sposób projekt uległ znacznej krytyce.

— Dozorowanie wagnon na stacjach. Ponieważ stojące na torach stacyjnych wagony zwłaszcza próżne towarowe z braku należytego dozoru doznają miejsczych lub większych uszkodzeń, w postaci zdejmowania sztyldków cynkowych, odkręcania śrub, odcinania kieszek hamulcowych, sypania piasku w mażnice, itp. co powoduje dla skarbu duże straty, władze skarbowe wydały zarządzenie o pociąganiu winnych niedopilnowania do odpowiedzialności nie tylko służbowej, lecz i materialnej.

— Drożyzna w kraju o import. Liczba składanych poselstw polskiemu do wizowania świadectw pochodzenia towarów wzrasta w roku bieżącym z miesiąca na miesiąc bardzo, jak świadczą poniższe cyfry: styczeń 1199, luty 2135, marzec 4812, kwiecień 7961, razem 16108, a więc prawie tyle, ile w ciągu całego roku ubiegłego. Znaczące zwiększenie się eksportu do Polski towarów austriackich, przypisać należy drożyznie ośrodnich artykułów w Polsce.

— Ze sportu. Sobotnie zawody między W.K.S. „27 p. p.” a K.S. „Orląt” przyniosły wynik 2:0 (1:0) dla „Orląt”. Cyfrowy rezultat nie odzwierciedla jednak przewagi, jaką „Orląt” miały przez cały ciąg gry. Rogów 7:1 dla „Orląt”. Sędziował dobrze p. Kociński.

— Potajemny szynk. Policja spisała protokół na Franciszka Rychtera, zam. na Ostatnim Groszu przy ulicy Wroniej nr. 6, za uprawianie potajemnego wyszynku alkoholu.

2 KRAJU.

(—) Pożar fabryki „Wulkan” w Warszawie. Onegdaj nad ranem w zabudowaniach fabryki wyrobów metalowych „Wulkan”, przy ul. Jagiellońskiej Nr. 4-6, na Pradze, ukazał się ogień. Wkrótce nad Pragę w okolicy kościoła św. Florjana zajaśniała duża luna, która zaalarmowała całą niemal Pragę.

Na ratunek zjechały cztery oddziały straży ogniowej. Ogień wynikł nie mał jednocześnie w trzech różnych punktach fabryki, z czego wynika, że działała tu zbrodnicza ręka podpalacza.

Pożar przybrał wielkie rozmiary, tak, że straż odczuwała brak węży i hydrantów ulicznych. Silny wiatr przyczyniał się wielce do rozszerzania się ognia. Dzięki energicznemu współdziałaniu policji, która pomagała strażakom, zdołano wydosłać z zagrożonych zabudowań fabrycznych 2 auta

osobowe i 4 ciężarowe, 10 beczek benzyny oraz ze stajni parę koni. Po dwugodzinnej dopiero bardzo uciążliwej akcji olbrzymie morze płomieni zdołano umiejscowić; dogaszanie zaś zgłiszcz trwało do południa.

Pastwą pożaru padły: krajalnia blachy, modelarnia i stolarnia, mieszczące się w jednym murowanym dwupiętrowym budynku. Nadto spaliły się: sztalownia, blacharnia i szwejcownia oraz magazyn z towarami na wprost gotowym, również mieszczące się w osobnym budynku. Poza tem częściowo wemu zniszczeniu przez pożar i wodę uległy biura kantoru fabrycznego oraz mieszkania współwłaścicieli lub współpracowników fabryki. Ocalały emaljarnia, kotłownia i magazyny z zupełnie gotowym towarem. Fabryka była ubezpieczona, jednak nie pokryje to strat wyrządzonych przez pożar. Fabryka zatrudniała 800 robotników. — Tylko nikła część robotników będzie pracowała w ocalonej emaljarni.

(—) Okradzenie kościoła w Kierznie. Kilku nieznanych sprawców dostało się do kościoła parafjalnego w Kierznie, w powiecie Kępno, gdzie otworzywszy tabernaculum, skradli srebrny posłaczany kielich, z kościoła zaś krzyż nikłowy i gotówkę 27 milionów marek.

(—) Żywcem zakopane dziecko. Mieszkaniec Zgierza, Krupniński przechodząc szosą Piątkowską, zauważył pod lasem świeżą mogiłę, z której wystawała ręka dziecka. Zaalarmowano posterunek policji, przyciem funkcjonariusze policji wykopali 4-tygodniowe dziecko, dające oznaki życia. Dziecko po udzieleniu pierwszej pomocy lekarskiej odesłano do szpitala w Aleksandrowie.

Odkrycie to wywołało ogólne oburzenie w całej okolicy, a policja wszczęła energiczne śledztwo w celu odszukania zbrodniarzy.

Częstochowa na mapie!

— Nauczyciel: Pokaż mi na mapie gdzie się znajduje Europa?

— Uczeń: (Pokazuje)

— Nauczyciel: A wiesz, gdzie się znajduje Polska?

— Uczeń: Wiem (pokazuje)

— Nauczyciel: Powiedz mi teraz, jakie są główne miasta w Polsce?

— Uczeń: Warszawa, Wilno, Lwów, Kraków, Poznań, Łódź i Częstochowa

— Nauczyciel: Czy wiesz, czym się Częstochowa wyróżnia?

— Uczeń: Częstochowa się wyróżnia wielkim przemysłem fabrycznym i poważnymi bardzo firmami handlowymi.

— Nauczyciel: A mógłbyś mi nazwać jakąś popularną firmę w Częstochowie?

— Uczeń: Najpopularniejsza firma w Częstochowie to: „I Rzańskiego”.

— Nauczyciel: Powiedz mi teraz przy jakiej ulicy znajduje się ta firma i czym ona się odznacza?

— Uczeń: Firma „I Rzańskiego” znajduje się przy ul. Panny Marii (II Aleja) № 29 tel. 3-18 i odznacza się solidnością, taniością i dużym wyborem. W całej Częstochowie nie znajdziemy lepszego wyboru płócien, welen, trykotin, kap, pluszowych korder, kortów, chustek oraz różnych etamin, markizet satyn, woali chodników firanek i wszelkich innych towarów jak u

I Rzańskiego.

— Nauczyciel: Doskonale (stawia mu piątkę).

Fabryka papy dachowej

M. BEMA

w Częstochowie, Olsztyńska № 1 (Zawodzie w byłej kwiarni)

polica w najbliższym sąsiedztwie po cenach przysięgłych pape, smole, preparowaną Karbolinum etc.

Zupełna wyprzedaż

wszelkich welen sukniowych, bostonów, jedwabi, zefirów, kretonów chustek, korder wawoi, i różne inne po znacznie niższej cenie w firmie

Kornberg i Szumacher

Częstochowa, I Aleja Nr. 11 w podwórzu.

14) MACIEJ WIERĘBINSKI
HONOR
POWIEŚĆ.

A gryzący sarkazm wywołał buńczuczną wojowniczość, gwałtowną chęć do kuczenia jej i postawienia na swoim.

Potrzebował pieniędzy ogromnie i, ko rzystając haniebnie z położenia żony, chciał je wykastrować zgrabnie, zachowując wszakże wszystkie piękne pozory.

Atoli cofnął się od nich, gdyż ciskał mu je niby psu ochłapy na śmietnik. Jej pogardliwość ukąsiła go boleśnie i zgnębiła we własnych oczach.

Potrzebując pieniędzy, cenił je, lecz nie kochał ich wcale. Nie rzucił się przedo na oślep na kiesę złota, lecz dał posłuch godności.

Zdziwiona takim obrotem rzeczy pani Olesia nie miała zrazu słowa.

— Nie wiesz co odrzecz—wyznała,— Zrobisz, co uznasz za stosowne. Jednakże ja nie przerażę się ani rady familijnej, ani niczego! Niczego!

I wychodząc z pokoju, bąknęła:
— Namyśl się!... Czwierć miliona...

V.

Nazajutrz po południu, skończył już jechał w pole, pani Luscia Dziurzyńska, od rana już starannie uczesana i ubrana, zaczęła czytać arcyzajmującą powieść, przez kolporterów niemieckich rozsiewaną zeszytami.

Córeczka jej, zwykle kręcąca się wśród służby, wyszła na dwór i, wódcząc za sobą dużą lalkę za ramię, chodziła pomiędzy ulubionemi kurami i indykami, wążsającymi się opodal kuchni. Aż przyplątała się do niej bosy chłopiec stangreta i dziewczynka kucharza pałacowego. Dzieci poczęły zbytkować weselo na zagonie, lecz pani Luscia, spostrzegszy to, otworzyła okno i, zła, że musi przerywać tak zajmującą lekturę, krzyknęła:

— Stacha! Mówiłam ci tyle razy, że nie masz bawić się z tem chamstwem! Słyszalas? Naberzesz zlych manier! Ruszaj do kuchni!... Nie becz! Zebym ci dwa razy tego nie powtarzała. Marsz!

Ociągając się i poplukując, dziecko umorusane powlokło się w stronę kuchni, a pani Luscia wróciła do powieści. — Wkrótce jednak usłyszała kroki. Weszła panna Zuzia Wódczkówna z wiosnianym wyrazem twarzy.

Wyrwała się z domu tylko na krótko, bez wiedzy matki, która lubo utrzymując stosunki z Dziurzyńskimi, nie lubiła pani Łusi i przeciwdziałała magnetycznemu wpływowi, jaki zdawała się wywierać na jej córkę żona dzierżawcy.

Oczywiście sąsiadki poczęły mówić za raz o przyjęciu na plebanji z okazji imienin p. Urszuli, która zaskarbiła sobie wiele sympatji w okolicy. — A że proboszcz liczył tylu przyjaciół i lu parafian, więc zebrało się bardzo liczne koło osób i wśród torfów i pękających butelek bawito się do późna. Pani Luscia wróciła bardzo zadowolona, bo mężczyźni wi-

docznę ją wyróżniali; nawet piękna Zuzia schodziła wobec niej na drugi plan. Dr. Fysher uśmiezył panią dzierżawczynię cichaczem kilku dobrymi konceptami, tem lepszymi, że nie przeznaczonymi dla uszu wszystkich. Miły człowiek. Jedyny w tym światku.

Gdy wyzerpał się temat, pani Luscia spytała ciekawie:

— A nie wiedziała pani hrabiego Graneńskiego?... Przyjechał! wczoraj w południe. — Dziś od samego rana polował.

— Właśnie chciałam pani opowiedzieć... — poczęła ozywiona dziewczyna i pochwalila się objawami galanterji hrabiowskiej, jakiej była przedmiotem dnia poprzedniego.

Panią Łusie zajęło to nawet więcej od powieści. Posługując się chętnie pewnymi z książek wyłowionemi określeniami, których znaczenia nie znała, orzekała ze zmaszczonemi brwiami:

— O! hrabia to farmazon!
Zuzia nie miała wyobrażenia, co by to znaczyło, lecz nie chciała zapytaniem zdradzić swej ignorancji.

— Dzisiaj... Niech pani sobie wyobrazi! — ciągnęła. — Krótko przed obiadem porządknę z mamą w saloniku, a tu drzwi się otwierają i ukazuje się w nich hrabia. Nigdy mamy nie widział, mimo to przyszedł jej powinszować. — Przyziłość kwiatów i przystał dwa bażanty. Ogromnie się zawstydziłam, bo zastał mnie w papciach, a on bodaj strasznie uważający na obuwie. I byłam w wytartem sukniaku. Ale nie dał mi czmy-

chnąć. Zaraz zwrócił się do mnie, potem raz do mamy, raz do mnie i tak przegadaliśmy więcej, niż kwadrans. Bar dzo miły. Mamie wielce się podobał.

— A córce? — Także bardzo. Potem poszedł do wujcia, ale długo nie siedział, bo miałysmy podawać obiady.

— A to karmazyn nie! E! Ej, pan no Zuziu, trzeba się mieć na baczności, bo nie wieszcie, gdzie i jak lampart napasć może. Jakby ludzie pomiarkowali, co się święci, to byłaby śliczna historia. Tu trza się strzedz wszystkiego, własnego cienia. Wszystko ludziom zawadzi. Nie gadasz z nimi, mówią: mruk, nie-przystępna, dumna, nosa zadzierają, co się za coś lepszego. Gadasz, to mówią: głupia, plecie tyle co, nie daruje nikomu, obszczekuje, plotki robi. A pośmiejesz się, to jeszcze gorzej. Ptocha,—mówią—bałamuci, oko stawia, bal romansuje! Tu ludziom trudno dogodzić.

— To prawda. Okropność, co ludzie pokątnie na hrabinę wygadują, chociaż w oczy mizdrzą się do niej! Nie stworzone rzeczy. A ona taka dobra! — Raz latem wzięła mnie do pałacu, wystawiła czekoladę. Siedziałam prawie godzinę.

— Może teraz hrabia pannę Zuzię na czekoladę zaprosi?... Niechno panna Zuzia strzeże się... czekolady. (Niebezpieczny trunki). I unika hrabiego, chowa się przed nim!... On sobie pojedzie, a panna Zuzia zostanie... z plotkami.

(D. c. n.)

Kino-Teatr „NOWY”

UL. PANNY MARJI Nr. 43.

Program od soboty 24-go maja i dni następnych!
Niebywała sensacja dla Częstochowy!!!

Największy film świata, wobec którego bledną wszystkie dotychczasowe arcydzieła kinematograficzne! Epokowe arcydzieło włoskie, które stało się bezspornie na kulminacyjnym punkcie współczesnej kinematografji i spotkało się z zachwytem krytyki na całej kuli ziemskiej!

„MESSALINA”

Kolosalna tragedia historyczna imponuje swą wielką siłą artystyczną, napięciem dramatycznym poszczególnych scen, żywiołową potęgą epicką i wspaniałem odzwierciedleniem architektury starożytnej Romy, grodu Cezarów. Jedynie geniusz włoskiego realizatora **ENRICO GUAZZONI** zdołał stworzyć to monumentalne arcydzieło **Messalina**, córka konsula Marka Messali, chciwa i okrutna małżonka Klaudjusza, wstawiona ze swej niezwyklej urody jest zatrutym kwiatem tej zgniłej epoki. Jej imię jako synonim oszalałego rozpasania, przeżyło wieki! **Messalina**, brukająca purpurę cesarską w najbezwstydniejszych bachanaljach śród mołochu, uwarzniająca potęgą spojrzania władców starożytnego świata i przez szal krocząca do upadku **Messalina**, wyuzdana służebnica Wenery, pożądająca miłości pięknego niewolnika, zniewolona utopić miecz we własnem łonie! Taką **Messalinę** uosobiła **RINA DI LIGUORO** Dzieje **Messaliny** i jej wyuzdanie utrzymali realizatorzy w dyskretnem świetle.

Tragiczne napięcie! Kontrasty nastrojów! Przepych wystaw! Mistrzowska gra! Wielotysięczne tłumy! Impowujące sceny! Bajeczne efekty!

Uwaga! Z powodu niebywale wysokich kosztów dzierżawy obrazu ceny miejsc nieco podwyższone. Passa-partout i bilety ulgowe prócz urzędowych i prasowych nieważne!

Powiatowa Kasa Chorych w Częstochowie.

Nocne dyżury lekarzy chorób akuszeryjnych.

27-go Maja r. b.

Dr. Grunwald Panny Marji Nr. 20.

28-go Maja r. b.

Dr. Kahl ul. Dąbrowskiego 5.

Nocne dyżury lekarzy chorób wewnętrznych.

27-go Maja r. b.

Dr. Heyman

28-go Maja r. b.

Dr. Szewcowski ul. Kościuski 62.

Lekarz-Dentysta

Stanisław PARCZYNSKI

ul. Dąbrowskiego 11, I piętro

Przyjmuje od 10-ej — 1-ej i od 5-ej — 7-ej.

WYDZIAŁ SEJMIKU CZĘSTOCHOWSKIEGO ogłasza:

Sprzedż samochodu ciężarowego marki Saurer, siły 40 HP, w stanie możliwym do użytku. Oferty pisemne należy składać w Wydziale Powiatowym z podaniem ceny oferowanej do dnia 18 czerwca r. b. godz. 10 rano wraz z wadium 10 proc. od sumy oferowanej.

W razie niezatwierdzenia żadnej z ofert, odbędzie się w tymże dniu licytacja ustna o godz. 3 popoł. w składach Wydziału Pow. ul. Kościuski 29. Informacje w biurze lub na składzie. Przewodniczący Wydziału.

Ważne dla panów malarzy

SKŁAD MATERJAŁÓW APTECZNYCH I FARB

W. ORŁA III-cia ALEJA Nr. 46.

poleca po cenach konkurencyjnych

Pokost i Farby w najlepszych gatunkach

Kupujcie w handlu chrześcijańskim.

Maszynista litograficzny

na lepsze roboty kolorowe

potrzebny

do Sp. Akc.

Bolesław Kotkowski i S-ka, w Łodzi, ul. Piotrkowska 91.

K. 186 i 287 | 24

Wyrok w Imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

Dnia 24 kwietnia 1924 r. Sąd Pokoju w Żarkach na zas. art. 19 Ust. z dnia 21 VII 1920 r. postanowił:

Stanisławę Nowakową l. 28 winną pobrania nadmiernej ceny za śledzie, skazać na trzydzieści złotych grzywny, a w razie nieściągalności na 4 doby aresztu i trzy złote opłaty sądowej.

Prosimy o odnowienie prenumeraty.

Dr. Stefan Kon

akuszer-ginekolog

przeprowadził się na ulicę Panny Marji (II Aleja) Nr. 31 I-sze piętro front.

Choroby

złożona, kiszek, nerek, obstrukcje, hemoroidy itp.

radikalnie leczą

Szwajcarskie gorzkie zioła

Dr. Bauera

Sprzedają aptek

składy apteczne

Maszynki

do lodów, do masła,

— do mięsa —

do mleka

„Cmielów” II Aleja 42

Okazja!

do sprzedania nowe

Pianino koncertowe

Wiad. w redakcji.

Łóżeczka

dziecinne i duże

polca

„Cmielów” II Aleja 42

Potrzebna

zdolna prasowaczka na

koszule i chemicznę

robotę Kościuski 11

pralni.

I. Fraget

Noże, widelce, łyżki

polca

„Cmielów” II Aleja 42

Zgubiono

damski zegarek złoty

z bransoletką Uczeń-

wego znaleźć uprasza

się o zwrot do Gońca

Myszków.